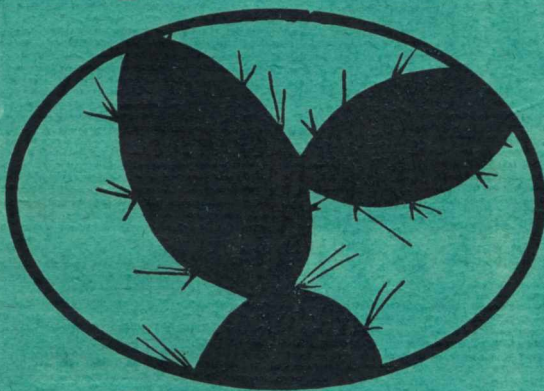

SUCCULENTA

Nederlandse Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

Nummer 6

Nov – Dec. 1950

Voorzitter: A. F. H. BUINING, „Hohorst”, Hamersveld (Utrecht)
Secretaresse: Mevr. J. GRULLEMANS-VAN BERGHEM, Heere-
weg 19, Lisse.
Penningmeester: G. D. DUURSMA „Vijversburg”, Rijkperkerk (Fr.),
Postgiro no. 133550.
Redactie: A. J. A. UITEWAAL, Alex. Boersstraat 25hs, Amsterdam.

U weet zeker...

dat al Uw planten het
prachtig doen met

POKON

Thans heeft de Pokonfabriek ook

CHRYSAL

een NIEUW product van de Pokonfabriek.

CHRYSAL verdubbelt het leven van

Snijbloemen

Geen slaphangende Rozen meer, geen verleppende Dahlia's
of andere snel verwelkende bloemen.

Op CHRYSAL blijven de bloemen zo lang goed alsof ze
nog op de plant waren blijven staan.

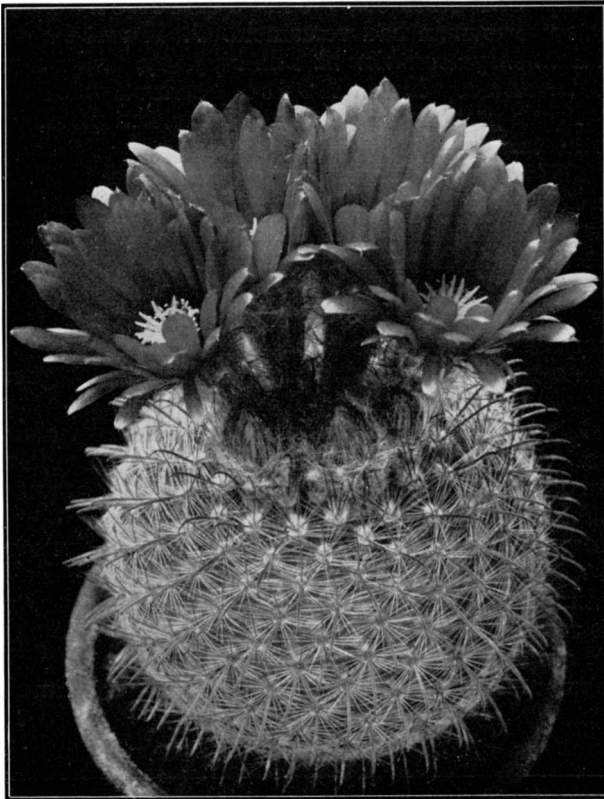
Probeer U het. In één week heeft U het verbluffende
resultaat zelf geconstateerd.

Nederlandse Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

SUCCULENTA

Parodia microsperma (Web.) Speg.

Parodia microsperma

(foto: Uitewaal)

HET geslacht *Parodia* komt in Zuid-Amerika voor. De 20 of meer soorten, die tot nu toe beschreven werden, stammen bijna alle uit de noordelijkste provincies van Argentinië, die tegen de Boliviaanse grens liggen en ten oosten door Brazilië en Paraguay worden begrensd. Enkele soorten hebben die grens overschreden en worden in Bolivia, Paraguay en Brazilië gevonden.

Dit gedeelte van Zuid-Amerika is een hoogvlakte en bergachtig. Jujuy ligt

1302 m boven de zeespiegel, Tucumán 460 m b. z., Salta 1205 m b. z.; een en ander ontleend aan Hosseus, Las Cactáceas Argentinas, 1939. Dezelfde auteur geeft als klimaatsbijzonderheden, dat Jujuy een absolute max. temp. aanwijst van 38° C., als absolute min. temp. -2° C., waarbij nog opgemerkt kan worden, dat Dec.—Febr. de warmste en Juni—Juli de koudste maanden zijn. Tucumán, absolute max. 44,4° C., abs. min. -3,2° C.; warmste maand Januari, koudste maand Juli. Als hoeveelheden neerslag geeft Hosseus op: Jujuy 758 mm, Salta 782 mm.

De regens vallen voornamelijk in de warme maanden, de koude wintermaanden zijn zeer droog. Een en ander kan dus als een aanwijzing bij de cultuur van dit geslacht dienen.

De eerste Parodiasoorten werden tegen het einde van de vorige eeuw in Europa bekend. Het was *Echinocactus microspermus*, die Weber in 1896 naar exemplaren beschreef, welke Schickendantz bij Catamarca in de staat Tucumán had verzameld. O. Kuntze verzamelde in diezelfde tijd *Ech. chrysacanthion* K. Sch. bij Jujuy, welke soort K. Schumann in 1892 ten doop hield. Heese beschreef in 1907 in de „Gartenflora” (p. 410) de prachtige *Ech. Maassii* naar een plant, die sinds 1904 in de botanische tuin te Berlijn werd gekweekt.

Dat was tot 1907 zowat alles, wat over Parodia bekend was geworden. Britton & Rose stelden in 1922 voor *Echinocactus microspermus* een apart geslacht „Hickenia” op, doch het bleek Spegazzini reeds een jaar later, dat de naam Hickenia in 1919 reeds voor een Asclepiadaceae uit Argentinië was gebruikt, weshalve hij de geslachtsnaam wijzigde in Parodia, naar Dr. Domingo Parodi, een botanicus, die zich verdienstelijk gemaakt heeft voor de kennis der flora van Paraguay. De door Fric gebruikte naam *Microspermia* werd niet geldig gepubliceerd en kan dus verder buiten beschouwing blijven.

De later, veel intensiever exploratie van Zuid-Amerika als cactusgebied heeft vele soorten opgeleverd, die tot Parodia kunnen worden gerekend. Hiertoe behoren dan o.a.: *Par. aureispina* Bckbg., *Par. sanguiniflora* (Fric) Bckbg., *Par. Schwebsiana* (Werd.) Bckbg.

Parodia microsperma is meestal kogelvormig met afgeronde top, bijna geheel bedekt met spiraalsgewijs geplaatste tuberkels, die 11—20 vlakliggende, zilverwitte doorns dragen met 4 middendoorns, waarvan één haakvormig is omgebogen. Uit het centrum ontspringen de prachtige vuurrode bloemen, die 4—5 cm Ø bereiken. De zaden zijn zeer klein, vandaar de soortnaam „microsperma” en vertonen een witte zaadnavel.

Hillegom.

J. A. Janse.

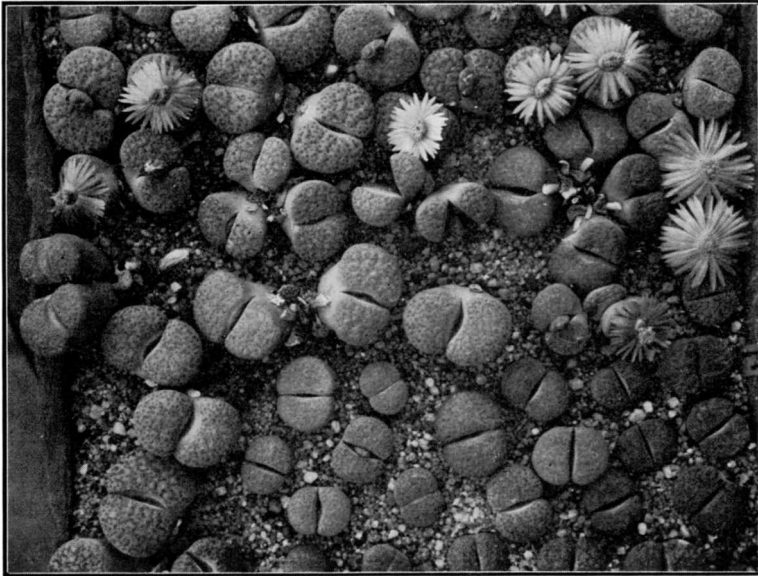
ERRATUM. — In de beschrijving van de Ruwentse planten komen tot onze spijt twee fouten voor; *Oreocereus fossulatus* werd bij vergissing vermeld als *Eriocereus* en *Seticereus aurivillus* werd *Selenicereus* genoemd.

Hoewel een *Eriocereus* geen *Oreocereus* is, daar 't twee geheel verschillende geslachten zijn, is deze fout niet zo hinderlijk als de naam *Selenicereus* voor *Seticereus aurivillus*.

Bovendien schuilt hierbij nog een tweede adder onder het gras, waarop de heer Th. de Haas ons opmerkzaam maakte. De naam *aurivillus* werd om prioriteitsredenen door Backeberg vervangen door *icosagonus*, zie *Succulenta* 1942 blz. 44, en zoals de heer de Haas schreef zullen wij, hoewel de naam *aurivillus*, d.w.z. met zachte gouden haren veel meer tot ons spreekt, toch goed doen de naam *icosagonus* (twintigribbig) te gebruiken.

Lithops fulviceps N. E. Br.

door Dr. H. W. de Boer.

Lithops fulviceps

(foto: Dr. de Boer)

HET is een min of meer ondankbare taak, een beschrijving te geven van Lithopsoorten, welke zo goed zijn afgebeeld en zo uitstekend zijn beschreven, als dit in het nooit genoeg geprezen werk „Lithops” van wijlen Prof. N e l het geval is en waarvan men ook elders beschrijvingen en afbeeldingen kan vinden.

Nu is dat „elders kunnen vinden” soms wel een beetje moeilijk. Wie beschikt bijv. over „Curtis’s Botanical Magazin, vol. 144, 1918”, waarin de eerste beschrijving van *Lithops fulviceps* voorkomt? Hoevele leden van Succulenta bezitten het kostbare werk „Lithops”, om daarin de beschrijving van deze Lithops te kunnen nagaan? In „die Sukkulenten” van H. J a c o b s e n, dat wellicht in het bezit van verschillende lezers is, komt een niet bijzonder fraai geslaagde foto van *Lithops fulviceps* voor met een beschrijving van 5 regels. Het heeft dus misschien toch wel enige zin, om aan de hand van zelf genomen foto’s van de Lithopspopulaties uit mijn eigen verzameling, een beschrijving van bepaalde soorten te geven voor de lezers van Succulenta.

Lithops fulviceps (*fulviceps* = met een rossig kopje) komt voor op zandige vlakten in het Zuid-Oosten van Groot Namaland (Z.W. Afrika). Er worden twee vindplaatsen vermeld, nl. bij de Grote Karasbergen en ten Zuiden daarvan, op het terrein van de farm Grünau (Narudas-Zuid). Deze *Lithops* vormt in de cultuur zelden meer dan vier hoofdjes; op de afbeelding komen 1 vierhoofdig, 1 driehoofdig en verschillende twee- en éénhoofdige exemplaren voor; de plant is nl. zeer gevoelig voor wortelluis en andere kwalen; elk jaar vallen daaraan enige van de oudste, meerhoofdige

exemplaren ten offer; aanvulling van de „population” met jonge, twee- en driejarige planten is voortdurend nodig; *Lithops fulviceps* is één van mijn zorgkinderen.

De afzonderlijke hoofdjes zijn van boven 2½ à 3 cm in doorsnee en zeer verschillend van hoogte; de jonge, éénhoofdige exemplaren steken nauwelijks ½ cm boven de grond uit, de twee- en meerhoofdige exemplaren 1 tot 2 cm. Het bovenoppervlak is vlak tot licht gewelfd en lichtbruin (rossig kopje!) tot bruinachtig blauw van kleur; in de mij ten dienste staande literatuur wordt echter niet van blauwe exemplaren bij deze *Lithops*soort gesproken. De grote variabiliteit in kleur kan men het duidelijkst bij *L. fulviceps* demonstreren, door een lichtbruin exemplaar naast een bijna blauw exemplaar te plaatsen. Alle, zowel de bruine als de meer blauwe planten, hebben echter dit met elkaar gemeen, dat het gehele bovenoppervlak bezaaid is met kleine ronde blauwgroene vlekjes. Deze blauwgroene vlekjes (N e l noemt ze venstertjes), die op de foto duidelijk te zien zijn, vallen vooral bij de lichtbruine exemplaren op en zijn (met normale ogen) op een afstand van 1 meter nog waarneembaar. Bij de blauwachtige exemplaren vallen de blauwgroene vlekjes uit de aard der zaak veel minder in het oog. Bij sommige planten zijn bedoelde vlekjes tot ¾ mm in doorsnee; andere planten zijn bezaaid met vlekjes, die niet groter zijn dan ¼ mm.

Deze blauwgroene vlekjes zijn, met de loupe bekeken, licht gewelfde, iets buiten het oppervlak uitstekende, min of meer glimmende, miniatuur venstertjes. Tussen de venstertjes bevinden zich groeven, waarin, vooral in de groeitijd, bij de zich juist ontwikkelende jonge bladeren, onregelmatige, oranje-rode lijntjes voorkomen. Tegen de bloeitijd verdwijnen deze oranje-rode lijntjes grotendeels en zijn zij tot enkele oranjerode vlekjes gereduceerd. Het zijoppervlak der bruine hoofdjes is licht blauwachtig paars, der blauwe hoofdjes vrij donker blauwachtig paars gekleurd. De bloemen zijn geel en verschijnen omstreeks midden September.

In sommige verzamelingen komt een *Lithops*soort onder de naam *L. Lydiae* L. Bol. voor. Van een kweker in Californië ontving ik enige exemplaren van deze *Lithops*soort. In één oogopslag is echter deze *L. Lydiae*, door de talrijke blauwgroene miniatuur venstertjes en de oranjerode lijntjes, als een variant van *L. fulviceps* te herkennen.

Uit de praktijk

Het overwinteren van succulenten in een kasje buiten zal over het algemeen geen bezwaren opleveren, indien men de planten gedurende de groeiperiode naar behoren verzorgd heeft, m.a.w. ze niet te sterk mestte,

volop licht en lucht verschaft en in het najaar goed afhardde. Kweekfouten in de zomer of in de herfst zullen zich in de winter openbaren door min of meer ernstige verliezen. Meestal kan nog veel worden gered, indien men gedurende de rustperiode zorgt voor een afdoende bedekking, een droog en koel, dus matig verwarmd, verblijf en veel frisse lucht.

Men kan zijn kas het best tegen strenge vorst beschermen door het staande glas zowel aan de binnen- als aan de buitenzijde geheel te bedekken met carton of een laagje kranten; welke men met punaises aan het houtwerk kan bevestigen. De staande kanten van de gehele kas kan men daarna aan de buitenzijde omgeven met rietmatten of een laag los riet of stroo, die men met behulp van flinke draadnagels en touw stevig dient vast te zetten, zodat zelfs winterstormen er geen vat op hebben. Overigens kan men de kas van boven afdekken met stromatten, waarover rietmatten worden uitgerold. Bij aanhoudende strenge vorst kan men dit bedekkingsmateriaal

zonder bezwaar gedurende lange tijd op de kas laten. Geef uw planten evenwel zoveel mogelijk licht, indien de weersgesteldheid dit veroorlooft.

Houd er rekening mede, dat bij zware sneeuwval de last voor uw kas te zwaar kan worden. Verwijder de sneeuwlaag in dat geval gelijkmatig en met beleid, d.w.z. op een dusdanige wijze, dat niet op een der zijden nog het volle gewicht drukt, terwijl aan de andere zijde de sneeuw reeds geheel is verwijderd.

Geef uw planten — ook uw jonge zaailingen — gedurende October en November geen water. Houd er voorts rekening mede, dat de turfmoalm of aarde langs de buitenwanden van de kas veelal vochtig wordt. Het wortelgestel van de planten, welke daar een — niet zeer goede — plaats vonden, kan dit niet verdragen. Zet de potten, indien de buitenzijde van uw bedding nat is, niet in doch op de turfmoalm.

Stook uw kas, indien zij al te vochtig dreigt te worden, ook eens indien het niet vriest, doch lucht daarbij veel, zodat de temperatuur niet boven de 42 gr. stijgt. Geef uw planten overigens de rust, welke zij zo zeer behoeven. Stook niet, tenzij dit inderdaad noodzakelijk is. In een te sterk verwarmde kas gaan de planten te vroeg groeien, vormden de voorjaarsbloeiers geen bloemknoppen doch spichtig opgroeiende spruiten en verliezen ook de later aan de groei gaande soorten hun habitus.

Vooraf van de voorjaarsbloeiers kan men alleen een redelijke knopvorming verwachten, indien men ze droog en koel houdt. Geef uw *Rebutia's*, *Lobivia's*, *Mammillaria's* en *Chamaecereus Silvestrii* een wat koele plaats; zet daarentegen uw *Cephalocereus*, *Pilocereus*, *Etus Grusonii* e.d. wat dicht bij de verwarming en houd er rekening mede, dat *Echinocereus*soorten dankbaar zijn voor een temperatuur van ± 45 gr. Overigens kan worden gezegd, dat een temperatuur van 42 gr. voor cactus- en over het algemeen te hoog is.

Snij gedurende de wintermaanden geen stekken, de wonden drogen niet of uiterst langzaam op en het gevaar is niet denkbeeldig, dat uw planten door verrotting verloren gaan. Neem om dezelfde reden ook geen plantjes meer uit uw test zaailingen. Laat uw planten met rust!

Planten, welke gedurende de groeitijd in een klein kamerkasje of een broeibak buiten werden gekweekt, kunnen — mits het niet vriest en de potkluiten droog zijn — vaak tot omstreeks half December buiten worden gehouden. Zorg evenwel voor een zeer goede afdekking voor de nacht of zet uw kleine kasjes 's avonds op een koele, vorstvrije plaats. Aldus behandeld en goed droog gehouden, zullen zij beter door de winter komen dan planten, welke van September tot Mei binnenshuis moeten verblijven. Voor laatstbedoelde planten geldt eveneens, dat zij droog en koel dienen te worden gehouden. Verwijder uw planten bij strenge vorst evenwel van de vensterbank en draag er zorg voor, dat zij nimmer in de tocht staan. Geef uw vetplanten een lichte plaats voor de ramen van een matig verwarmd vertrek en geef ze af en toe een weinig water. Laat struikvormige *Mesems*, *Epiphyllums*, *Rhipsalis*, *Phyllocactus* en op *Pereskia* geënte planten niet geheel uitdrogen. Houd vooral de exemplaren, welke knop hebben gezet, wat vochtig doch niet nat.

Indien u — alle voorzorgen ten spijt — tot de ontdekking komt, dat uw kasverwarming u in de steek liet, zodat mogelijk wat planten in de hoeken van uw kas min of meer zijn bevroren, spuit die planten dan met ijskoud water, voer de temperatuur niet dan uiterst langzaam op tot 36 gr., handhaaf deze temperatuur tot 4 uren en houd uw kas zo donker als mogelijk is. Te snel ontdooide planten gaan onherroepelijk verloren.

Indien slechts enkele exemplaren zijn bevroren, verdient het aanbeveling deze — vooral voorzichtig — te omgeven met een natte, koude dwiel of doek en daarna te plaatsen in een donker niet gestookte doch vorstvrije kamer. Aldus behandeld kan men vaak planten — ook andere dan succulenten — redden. Het heeft geen zin exemplaren te ontdooien, welke langere tijd in een bevroren toestand verkeerden.

* * *

De heer H. A. Schuss, Crailoseweg 115 te Huizen, toonde zich over Juli en Augustus de beste propagandist voor „Succulenta” en oogstte daarmede ons aller hulde en dank en 10 mooie zaailingen. Wie helpt de gelukkige winnaar bij zijn edel pogen een nieuwe afdeling „Het Gooi” op te richten? Het kan, dus het moet!

Wilt u ook uw verzameling op een goedkope wijze uitbreiden? Maak dan uw afdeling, uw vereniging, uw hoofdbestuur, uzelf gelukkig! Win het 500ste lid! Win een prijs!

Utrecht.

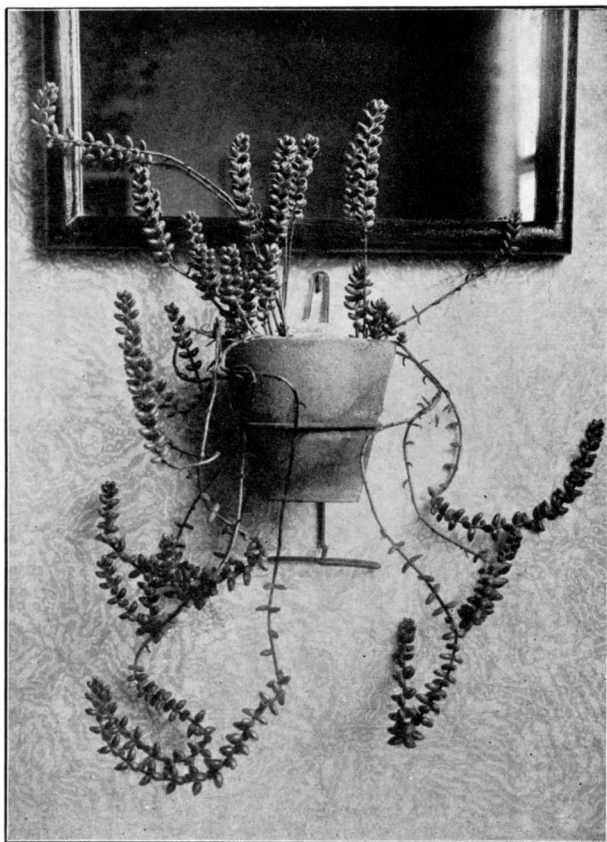
P. F. Diemel.

VERMEERDERING UIT BLADSTEK.
Naschrift van het gelijkkluidend artikel in ons vorige nummer.

Als men maar geduld heeft kan men uit een tepel van *Mammillaria* ook jonge plantjes te voorschijn zien komen. In het begin van 1949 brak ik een stuk af van een tepel van *Dolichothele longimamma*. Het stuk was zowat $1\frac{1}{2}$ cm

lang en 1 cm breed. Ik zette het in een potje op de aarde; zo nu en dan werd het omver gestoten of het viel om bij het water geven, maar het ging niet dood. Kort geleden, dus na anderhalf jaar, verschenen twee miniatuur longimammaplantjes, die men dagelijks groter kan zien worden. Mijn geduld werd beloond.

De Koffieboontjes beginnen het te doen!

(foto : Uitewaal)

Sedum Stahlia

ALS titel voor dit artikeltje nam ik bovenstaand citaat : „De koffieboontjes beginnen het te doen !” over uit een schrijven van een plantenliefhebber die, zoals de meer ervaren liefhebbers wel zullen begrijpen, tot een van onze beginnende leden behoort. Hebben wij echter niet allen met hetzelfde enthousiasme en met dezelfde verbazing voor de eerste maal deze ingenieuze, schijnbaar zo simpele methode gadeslagen, waarop sommige succulenten de soort vermogen in stand te houden ? *Sedum Stahlia*, Solms, in de volksmond ook wel koffieboontje geheten vanwege de gelijkenis van haar roodbruine blaadjes met dit heden zo schaarse

genotmiddel, is wel een van de sprekendste voorbeelden van de gemakkelijke wijze, waarop sommige succulenten zich bijna feilloos uit bladstek vermenigvuldigen. Bijna elk der gemakkelijk afvallende blaadjes maakt spoedig wortels en vormt weer een zelfstandig plantje.

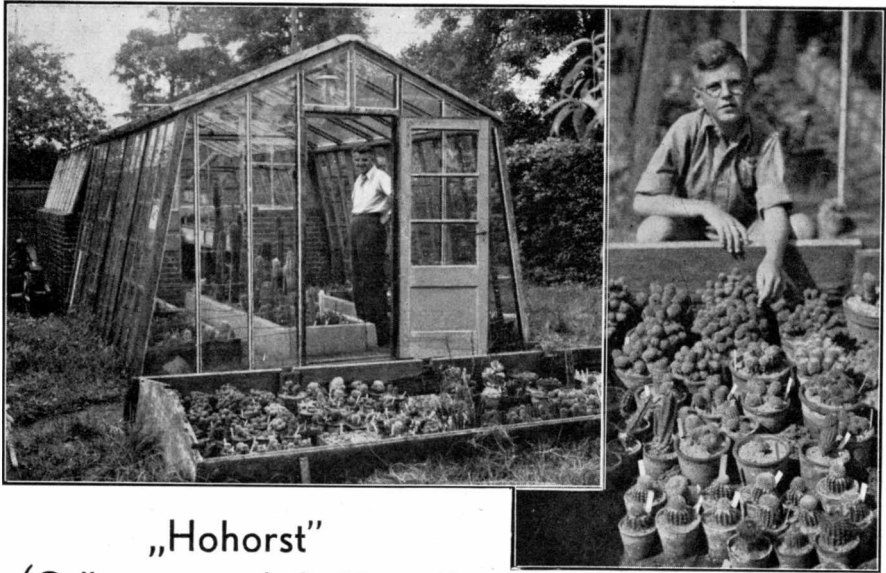
In dit grote, ca. 500 soorten tellende geslacht van de familie der Crassulaceae treffen we een verbijsterende hoeveelheid verschillende plantenvormen aan, variërend in grootte van de fijne, kraaltjesachtige *Sedum dasyphyllum* uit Europa, tot grote, struikachtige vormen als *Sedum prealtum* uit Mexico. In onze verzamelingen geven wij natuurlijk de voorkeur aan de meer succulente vormen.

Een gedetailleerde beschrijving en enkele historische gegevens geeft het Botanical Magazine (1903) bij plaat 7908, waaraan wij het volgende ontleenen: Deze *Sedum* werd in Mei 1900 door Graaf H. von Solms Laubach ter identificatie gezonden naar de Royal Botanical Gardens te Kew (Eng.) met de mededeling, dat deze plant was verzameld door een zekere heer Stahl uit Jena, die ze in Mexico had verzameld; men had haar verscheidene jaren gekweekt zonder de bloemen te hebben gezien. Omdat Graaf von Solms vernomen had, dat deze plant belangrijk afweek van al de planten die zich van dit geslacht te Kew bevonden, zowel in de tuinen als in het herbarium, zond hij een levende plant onder de naam *Sedum Stahlii*. Te Kew vermoedde men, dat van deze soort nog nergens een complete beschrijving was gepubliceerd, hoewel in een redactionele paragraaf van de Wiener Gartenzeitung wordt gezegd, dat een zekere heer Rehelt ze had beschreven in Gartenwelt (1902, pag. 316), een publicatie die niet toegankelijk was, waarom in Bot. Mag. een complete beschrijving werd opgesteld van het ontvangen materiaal, dat in de tuinen te Kew tot bloei kwam. In zijn oorspronkelijk schrijven wees de graaf er reeds op, dat de blaadjes gemakkelijk afvallen en zich even gemakkelijk daaruit zelfstandig plantjes ontwikkelden.

Sedum Stahlii geeft weinig moeite en is een snelgroeïende soort die, wanneer we ze in een schaalvormige pot uitplanten, spoedig een soort tapijtje van blaadjes vormt, de dunne stengels gaan liggen, maken wortels en vormen zo vele nieuwe uitloperijtjes; een kruipende groeiwijze dus, waarbij de stengeloppen zijn opgericht. De plant op onze afbeelding is in een gewone pot geplant, de stengels hangen daardoor over de potrand heen en krommen zich tot een decoratieve wirwar; de plant hangt onder een spiegeltje, waarin de blaadjes weerkaatsen. Deze kweekwijze, wij geven het gaarne toe, is geen natuurlijke; de stengels zijn naar verhouding lang en aan het ondereinde kaal, maar men kan de plant naar smaak snoeien terwijl nieuwe, uit de pot opstijgende takjes opengekomen plaatsen opvullen.

Om gedrongen, mooi getinte planten te kweken dient gezorgd te worden voor veel licht en frisse lucht; in een gespannen atmosfeer etioleren de takjes te zeer en bij te weinig licht blijven de blaadjes groen en kleuren zij niet roodbruin, wat juist deze plant zo aantrekkelijk maakt.

De gele bloempjes zijn geplaatst in een losse, schermvormige bloeiwijze; volgens Jacobsen bloeit ze in Aug.—Sept. Om de plant in bloei te krijgen diene men de natuurlijke groeiwijze enigszins te imiteren door de plant in een ruime bak of schaal te plaatsen.

„Hohorst” (Collecties van liefhebbers II)

Even buiten Amersfoort woont in de gemeente Hamersveld onze voorzitter, de heer A. F. H. Buining in een rustige, landelijke omgeving, aan de rand van de Gelderse Vallei. Een week-end, op „Hohorst” doorgebracht, heeft mij pas goed doen zien welk een fraaie en soortenrijke collectie succulente planten de heer B. bezit. Als de grote-stadbewoner door de tuin achter het huis gaat — de kas bevindt zich achter in de tuin — zal hij zijn ogen haast niet kunnen afhouden van de appel- en perenbomen, de bessenstruiken enz.; het kweken van goede soorten fruit is óók een mooie liefhebberij en daarbij een kostelijke!

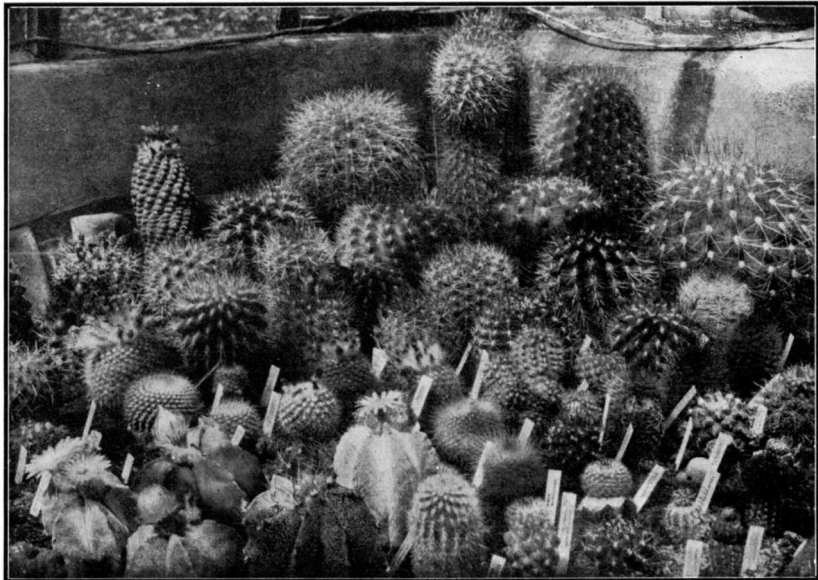
De ruime kas van de heer Buining, d.w.z. het grootste aan de oude kas aangebouwde gedeelte, heeft ongeveer de vorm van een warenhuis, de beide zijanten zijn tot bijna onderaan van glas. Vóór de ingang van de kas bevindt zich een grote broeibak. Wat een ideale gelegenheid voor het kweken van succulente planten, rondom licht en niets, dat het toetreden van zonlicht kan belemmeren. Licht en frisse lucht zijn wel twee van de voornaamste factoren om met succes succulenten te kunnen kweken. Zeker, de samenstelling van het grondmengsel en de temperatuur zijn eveneens niet te onderschatten factoren, maar die zijn min of meer te regelen. Zonder een bepaald minimum aan licht blijft echter het kweken van succulente planten een liefhebberij, die geen volle bevrediging kan schenken. In het achterste, oude gedeelte van de kas zijn de planten op tabletten geplaatst; in het nieuwe gedeelte is een middenvak waar de planten, merendeels *Cereussen*, in de volle grond zijn geplant, de zijanten staan bijna vol met pannen zaailingen van de uitgezochtste soorten. De veel warmte minnende soorten blijven ook 's zomers in de kas. De broeibak is 's zomers het tehuis van een groot aantal *Rebutia's* en *Lobivia's*, benevens dat van vele Zuid-Afrikaanse planten. Deze broeibak wordt gedurende de zomermaanden slechts zelden of nooit met ramen gedekt, behoudens bij overvloedige of langdurige regenval; echter met uitzondering van de vele ultrasucculente *Mesems* die 's zomers merendeels graag droog staan en derhalve worden afgedekt. Hoe schitterend zien deze hard gekweekte planten er uit, hoe mooi is hun vorm, kleur en bedoorning. Een kas is voor vele succulenten toch eigenlijk niets anders dan een noodzakelijk kwaad, en alleen werkelijk noodzakelijk in de wintermaanden. In de broeibak zag ik b.v. enkele soorten *Adromischus*, planten waarvan ik zelf enkele jaren geleden stek had gegeven. Nauwelijks kende ik ze terug, één van deze soorten gaf bijzonder mooie bloemen te zien; bij mij heeft deze plant tot op heden nog nooit gebloeid!

De verwarming geschiedt electrisch. De heer B. heeft zich laten adviseren door de heer Draaisma, die vroeger in *Succulenta* een artikel aan dit belangrijke onderwerp heeft gewijd. Het verwarmen met electriciteit is vrij kostbaar, vooral wat de aanleg van de installatie betreft, maar het gemak is ook veel waard en de heer B. is met zijn electrische verwarming zeer tevreden.

Bij velen van ons wekt de liefhebberij ook de weetlust op, welke laatste de studiezijn stimuleert om deze weetlust te bevredigen; de liefde tot de planten doet de meeste

hinderpalen hierbij spelenderwijs overwinnen. Omdat het studieterrein zo onnoemelijk groot is, komt men er gemakkelijk toe zich te specialiseren. Specialisatie is niet absoluut een vereiste om vreugde van zijn planten te beleven, want er zijn nog honderd andere mogelijkheden, waarbij onze liefhebberij ons de nodige voldoening vermag te schenken.

Om u enig idee te geven van deze uitgebreide collectie fotografeerde ik een hoekje waar veel mooie planten bijeen staan. Het zou de voorkeur verdiend hebben om de planten op de foto te nummeren en bij elk nummer de naam van de plant te noemen; dit zou de foto echter te zeer ontsieren. Ik geef daarom de namen van de planten, zonder meer, gezien van achter naar voren en telkens van links naar rechts; het noemen van ook meer bekende soorten zal u misschien wegwijs maken. Achteraan, in het midden *Denmoza erythrocephala*, daarvóór *Neop. acutissima*, links daarvan *Acanthocalycium formosum* en rechts een *Denmozaspecies* van Blossfeld. Verder:

Een groepje fraaie planten in de kas van de hr. Buining (foto: Uitewaal)

Neop. horrida, *Pyrrhoc. umadeave*, *Nep. curvispina*, *Denm. rhodacantha*, *Erios. Bruchii*. Dan weer van links af: *Neop. exculpta*, *Neop. nigrihorrida*, nog net te zien *Neop. Jussieui*, *Neop. spec.* van Blossfeld, *Neop. nigrihorrida*, *Neop. densispina*. Opnieuw van links af: *Pyrrhoc. mammilarioides*, *Pyrrhoc. Straussianus*, *Neop. Geissei*, *Neop. nigricans*, *Neop. atrispinosa* en daarnaast een donkerder vorm van *Neop. densispina*, die daarachter staat. Weer van links af: een groepje *Parodia's*, dat zich tot ongeveer het midden van de foto uitstrekt, *Neop. Fobeana* met daarvoor enkele soorten van *Turbiniacarpus*. Weer links een groep *Astrophytum*s, de witte is de *var. coahuilensis*, en onderaan dan verder *Mila caespitosa*, *Neowerdermannia Vorwerkii*, *Parodia sanguiniflora* met daarvoor *Neop. nigricans*; verder zijn in de hoek rechts onderaan nog enigszins te herkennen *Solisia pectinata*, *Weingartia Neumanniana* en *Frailea asterioides*.

De heer Buining had zich aanvankelijk gespecialiseerd in Zuid-Amerikaanse, bolvormige cactussen, waardoor vrijwel volledige groepen *Rebutia* en *Lobivia* werden bijeen gebracht, verder verscheidene soorten *Notocactus*, *Malacocarpus*, *Neoporteria*, *Gymnocalycium*, *Echinopsis*, *Frailea* en andere. Op reizen vóór de oorlog naar Kreuzinger, Fric en Hahn (Berlijn) heeft hij zich veel zeldzame soorten uit deze groepen verworven. De oorlog eiste helaas ook veel slachtoffers, het verlies van zeldzame soorten bleek in vele gevallen onherstelbaar. Na de oorlog heeft de heer B. getracht ook zo veel mogelijk soorten van Mexicaanse geslachten te verzamelen, zoals *Stenocactus* (*Echinofossulocactus*), *Ferocactus*, *Astrophytum*, *Turbiniacarpus* e.a., waarvan wij in de collectie fraaie planten bewonderden. De laatste tijd wordt aandacht besteedt aan in Peru gevonden plantengroepen, zoals *Peruvocereus*, *Loxanthocereus*, *Borzicactus*, *Binghamia* en *Espostoa*; hiervan zagen wij 'n aantal nieuwe, deels nog onbeschreven soorten, waaronder verschillende met prachtig gekleurde bedooring of beharing.

Enkele bijzonderheden willen wij hier noemen, dit wil geenszins zeggen, dat de z.g.n. gewone soorten hiervoor onderdoen. Bij de zeldzame soorten zijn er echter verscheidene, die een grotere bekendheid verdienen; er wordt dan ook naar gestreefd deze soorten zoveel als mogelijk is te vermeerderen en algemene bekendheid te geven. Als bijzonderheden noteerden wij de volgende soorten. *Lobivia Kuehnrichii*, *L. nigrostoma*, *L. polycephala*, *L. Stilowiana*, *L. Vatteri*, *L. Walterspielii* en een aantal bijzondere importplanten uit Boliviaë, die al geruime tijd geobserveerd worden, alsmede recente importen uit Argentinië en Peru. Uit historisch oogpunt is het misschien niet onbelangrijk ook verder nog een vrij groot aantal planten te noemen. *Notocactus Herteri*, *N. minimus*, *N. brasiliensis* n.n., *N. spinosissima* n.n., *N. Ottonis* var. *multifloris* en de beide gele variëteiten van *N. scopa*. *Malacocarpus Stegmannii*. *Neoporteria cupreata*. *N. Geissei*, *N. Jussieui*, *N. nigrihorrida* en *N. exculpta*. *Gymnocalycium Deesianum*, *G. gibbosum* var. *nobile*, *G. guanchinense*. *G. Ochoterani* en *G. Valnuckianum* var. *polycentralis*. *Echinopsis albispinosa*, *E. Dehrenbergii* n.n., *E. riograndense* n.n., *E. Schwantesii* n.n. en *E. brasiliensis* n.n. *Pseudolobivia potosina*, *P. nigra* en *P. Ducis-Paulii*. *Eriosyce Bruchii* en de var. *nivalis*, *E. sandillon*. *Copiapoa gigantea*. *Islaya minor*. *Pyrrhocactus umadeave* en *P. mammillarioides*. *Matucana Haynei*. *Denmoza erythrocephalus* (40 cm hoog), *D. rodacantha* en een species van Blossfeld. Daarbij zullen we het maar laten.

Vermelding verdienen nog de planten op de keurig verzorgde, ruime, lichte vensterbanken van de woning; wij zagen maar zelden kamers waar Succulenten zo mooi waren opgesteld, zo goed tot hun recht kwamen en zulk een decoratief geheel vormden met de meubels als op Hohorst. Aan de straatzijde prijkte een prachtig, in de breedte gegroeid exemplaar van *Euph. splendens*, aan beide zijden geflankeerd door eveneens prachtig roodbloeiende *Pelargoniums*, *Black Vesuvius* genaamd. Tegen het raamkozijn pronkte in een houdertje van wit gelakt draad een *Sedum Morganianum*; deze houdertjes zijn een prima uitvinding voor plantenliefhebbers die geen brede vensterbanken rijk zijn. Op de andere vensterbanken bewonderden wij o.m. vooral een prachtige plant van *Kalanchoë tomentosa* en van *Kal. beharensis*, die zich op een lichte vensterbank goed thuis schijnen te voelen. Eerstgenoemde had fraaie chocoladebruin gekleurde toefjes aan de toppen van de bladeren, de laatste bezat fraai, bronsgroen gekleurd blad; van beide soorten zijn de bladeren, zoals bekend, mooi en dicht behaard. De meermalen in Succulenta als kamerplant aangeprezen *Rhipsalidopsis rosea* ontbrak natuurlijk niet.

Wij zouden aan de eer van Mevrouw Buining te kort doen, wanneer we de prachtige, door haar bijzonder geliefde *Bromelia*'s zouden vergeten te vermelden, die een der vensterbanken zo prachtig tooien en door haar geregeld uit stek worden voortgekweekt om dan hun weg naar vrienden en kennissen te vinden; en verder de *Hoya carnosa*, die langs de schoorsteenmantel wordt geleid. Op een tafeltje, in een lichte hoek van een der kamers, stonden enkele soorten *Rhipsalis* opgesteld, waarbij een sierlijke plant van *Rh. Regnellii* en *Rh. pachyptera* met als uit metaal gevormde takken.

De foto's aan de kop van dit artikeltje spreken voor zichzelf; de jeugdige cactusliefhebber is de jongste spruit van het gezin.

Men moet het werkelijk bewonderen dat de heer Buining, vanaf Februari 1940 voorzitter van Succulenta, de energie weet op te brengen om naast zijn drukke werkzaamheden als secretaris-ontvanger van Leusden en van Stoutenburg, en naast de aandacht die zijn gezin en het verzorgen van zijn uitgebreide plantencollectie op-eisen, nog de tijd kan vinden zich met de bestudering van zijn planten bezig te houden. Ook zijn functie als voorzitter van onze vereniging vraagt veel moeite en tijd, waarbij wij dan nog in het bijzonder moeten vermelden, dat hij voor de prettige en leerzame bijeenkomsten op de Grasheuvel het initiatief nam en de organisatie op zich genomen heeft. Onze liefhebberij op een hoger peil te brengen is een gedachte, waarvoor ook de heer Buining steeds op de bres heeft gestaan, juist kortelings werd deze gedachte verwezenlijkt door de oprichting te Zürich van de Internationale Organisatie van Succulentenstudie.

(Foto's van de schrijver).

A. J. A. Uitewaal.

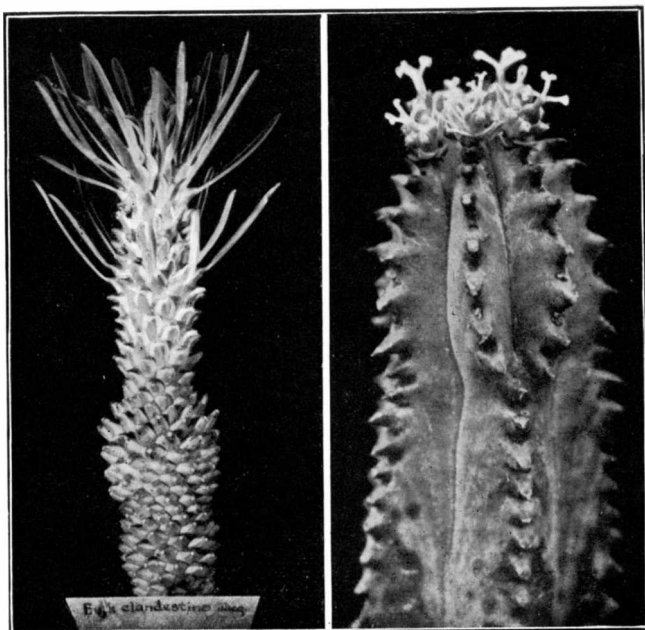
Op het eerste internationale congres van kenners van succulente planten, gehouden te Zürich van 27—30 Sept. j.l. werden belangrijke besluiten genomen, waardoor een internationale samenwerking vastere vormen heeft aangenomen. Het congres mag geslaagd genoemd worden. In ons volgende nummer hopen wij van de belangrijkste besluiten en de interessantste gebeurtenissen een uitvoerig verslag te geven.

Het congres werd namens Succulenta bijgewoond door de heren A. F. H. Buining, J. A. Janse en A. J. A. Uitewaal.

In de vorige aflevering plaatsten wij het eerste artikel van een nieuwe serie, getiteld „Collecties van Liefhebbers”; in dit nummer vervolgen wij deze serie. Voor de nieuwe rubriek roepen wij de hulp van onze lezers in. Foto's en gegevens van vermeldenswaardige verzamelingen; ook collecties in tuinen, kamers of kamerkasjes, zien wij gaarne tegemoet. In bijzondere gevallen is de redactie bereid de opnamen te komen maken en de nodige gegevens te verzamelen.

Two interessante Zuid-Afrikaanse Euphorbia's

door J. A. Janse.

Links: *Euph. clandestina*; rechts. *Euph. tubiglans* (foto: Janse)

E. tubiglans Marl. ex Dyer, in Kew Bull. 268 (1934).

Een eerst in recente tijd ontdekte soort, die door de bijzondere bouw van de cyathiën met geen andere verward kan worden. De naam betekent „buisvormige klier” en juist dit kenmerk karakteriseert haar zo duidelijk, dat zij alleen hieraan reeds kan worden herkend. De klieren van het cyathium, die meestal vlak uitgebreid zijn of min of meer rechtop staan zijn bij deze soort buisvormig doordat de randen voor een deel met elkaar vergroeid zijn.

E. tubiglans Marl. ex Dyer werd omstreeks 1930 door de onvermoeide en ijverige verzamelaar H. H e r r e in het Sheytlerville-District ontdekt. Het is een kleine plant, met stammetjes tot 10 cm hoog (in de natuur nauwelijks 7,5 cm), die meestal 5, doch soms 6–7 ribben vertonen, welke afstaande kegelvormige tuberkels dragen. In habitus is er maar één soort die op *E. tubiglans* gelijkert en dat is *E. jansenvillensis* Nel, welke soort echter niet de bovengeschetste bouw der klieren vertoont. Een ander duidelijk verschil tussen beide soorten is te vinden in de onderaardse delen van de plant: bij *E. tubiglans* zijn de wortels knolvormig opgezwollen, terwijl dit bij *E. jansenvillensis* niet wordt waargenomen.

Het afgebeelde exemplaar is een stek, die de heer U i t e w a a l van de heer D o d s o n (Calif.) had ontvangen. Laatstgenoemde schreef er bij: Dit is een gewortelde stek, die echter nog geen knolvormige wortels ontwikkeld heeft zoals de moederplant bezit.

E. clandestina Jacq. in Hort. Schoenbr. IV, 43, t. 484 (1804).

De andere hierbij afgebeelde soort is altijd een zeldzame verschijning in

onze collecties geweest. Jacqu in ontving van deze soort zaden, doch de planten stierven nadat hij ze zes jaar gekweekt had. De plaat, die hij er van nagelaten heeft in zijn beroemde plaatwerk, geeft er een goede indruk van. Het is een soort die Hawth tot zijn geslacht „Treisia” rekende, welke naam als sectie nog bij vele auteurs is blijven bestaan en waartoe o.a. *E. clava* Jacq., *E. bubalina* Boiss behoren.

De naam *clandestina* (in het verborgene) dankt de soort aan de zittende cyathiën, die a.h.w. tussen de blaadjes verborgen bloeien. Op onze afbeelding zijn de cyathiën links bovenaan te zien.

In de habitus gelijkt de stengel wel op *E. bupleurifolia* doch de kleur is grijsgroen, terwijl de tuberkels een purpergrijze middenstreep vertonen. De loofbladeren ontwikkelen zich aan het uiteinde van de tuberkels, ze zijn 2–3,5 cm lang en 3–4 mm breed, langwerpige-lancetvormig met enigszins stompe punt en ietwat gootvormig. Nadat ze zijn afgevallen laten ze een klein lidteken achter aan de top van de tuberkel.

E. clandestina Jacq. is in de Kaapprovincie verspreid in de districten Swellendam, Riversdale, Mosselbay, Oudtshoorn en Uniondale.

Succulenten in de tuin

Niet alleen onze leden, die het voorrecht hebben een tuin te bezitten kunnen, naar ik hoop enig profijt trekken van mijn ervaringen met het kweken van succulenten in de buitenlucht, maar ook zij, die over een veranda, balkon of platje beschikken of buiten het venster raam een flinke bak kunnen laten aanbrengen. Wanneer u bijgaande afbeelding goed bekijkt, kunt u zien hoeveel succulente planten buiten kunnen worden gekweekt, vooropgesteld, dat de planten gunstig staan wat de zon betreft.

Het is dikwijls niet gemakkelijk mijn medeliefhebbers te overtuigen van het grote voordeel dat het buiten kweken van succulenten oplevert. Bezoekers kijken vaak hun ogen uit en velen twifelen er aan of het wel goed is onze planten buiten te kweken. Een bezoeker, later bleek dat hij pas één jaar succulenten bezat, keek een poos heel gewichtig naar mijn rotstuin en zeide toen: „U bent zeker nog een beginneling?” Hij vond dat ik bezig was mijn planten te vermoorden, want cactussen etc. zijn geen planten om buiten te zetten. Ik vertelde hem, dat ik al 30 jaar cactussen kweek en liet hem planten zien die 's zomers altijd buiten hadden gestaan. Hij kon het haast niet geloven, maar ik heb hem toch kunnen overtuigen van het feit dat zeer veel succulenten 's zomers veel beter buiten gekweekt kunnen worden dan in huis of in een kas.

Bij het kweken in de buitenlucht moeten we in de eerste plaats rekening houden met ons klimaat, heel vaak hebben we natte zomers, het is daarom van het grootste belang, dat we succulenten een plaats geven, die hoog gelegen is. Is de tuin vlak, dan maken we een verhoging met een zeer goede drainage. Zoals u op de afbeelding kunt zien maakten we een muurtje van ca 60 cm hoogte, daarachter liggen takkebossen, die met een flinke laag zand werden bedekt, daarop brachten we de aarde aan. die samengesteld kan zijn uit z.g.n. zwarte grond, gemengd met turfmoel en rivierzand. Deze grond behoeft niet gelijk te worden uitgespreid, integendeel, enige oneffenheid geeft juist een aardige variatie; wat rotsstenen van verschillende grootte maken van het geheel een zogenaamde rotstuin. Het beste kunt u deze tuin in het vroege voorjaar in orde maken, dan heeft de grond gelegenheid zich ook tussen de stenen voldoende vast te zetten.

Omstreeks half Mei, bij gunstige weerberichten soms al iets eerder, kunnen we beginnen succulente planten naar buiten te brengen; het is goed ze eerst wat te harden door ze een week te voren overdag buiten te zetten en ze 's nachts weer binnen te halen. De planten worden met de potten in de aarde geplaatst; er zijn wel soorten, die men in de volle grond kan uitplanten, maar beginners mag ik dit niet aanraden, omdat hiervoor enige ervaring nodig is.

De rangschikking van de planten is een kwestie van smaak en vanzelfsprekend van het plantenmateriaal. Vooraan vlak bij het muurtje plaats ik altijd wat struikvormige Mesems, ze groeien daar mettertijd zo mooi overheen. Het zijn dankbare planten voor de rotstuin; er zijn rose-, oranje-, donkerrood- en ook witbloeiende soorten; planten we daartussen wat *Campanula pusilla* met haar rijke overvloed van kleine donker- tot lichtblauwe en ook witte bloemen, dan geeft dit een prachtig effect. Achter de Mesems komen *Echeveria*'s, door de grote verscheidenheid van bladkleur goed tot hun recht; kleine rozetten planten we bij voorkeur aan de zijkanten; stukjes rotssteen of zwerfstenen vullen de lege plaatsen op.

De grond achter deze tamelijk lage beplanting wordt verder opgehoogd na eerst een tweede muurtje te hebben aangebracht. Op deze verhoging komen hoger groeiende planten zoals *Cereus* en *Opuntia*; de hoogste soorten als *Cer. peruvianus* in het midden, de lage zoals *Cer. Schickendantzii* aan de zijanten. Een grote *Rochea falcata* en

Succulententuin aan de Middenweg te Amsterdam!

(foto: Uitewaal)

boomvormige *Sempervivums* vinden hier ook een goede plaats. De potten graaf ik zo ver in, dat ze onzichtbaar zijn.

Aloë's, *Gasteria*'s en *Haworthia*'s kunnen ook heel goed buiten worden gekweekt, wanneer we deze planten een plekje geven, waar ze enigszins tegen de middagzon beschermd zijn. U zult zien dat ze buiten mooi kort en gedrongen groeien en fraaie tinten vertonen, zoals de meeste buiten gekweekte planten. De kleur van de bloemen wordt buiten ook feller en dieper dan bij onder glas gekweekte exemplaren. Hetzelfde heb ik ondervonden bij *Trichodiadema densa*, *Delosperma echinata*, *Mesem deltoides*, *Glottiphyllum linguiforme* en *Gl. Herrei*, *Faucaria tigrina*, *Rochea coccinea*, *Adromischus Cooperi* en *Adr. trigynus*, *Urbinia agavoides*, *Bijlia cana* en bij vele *Echeveria*'s, bij *Pachyphytum*, *Cotyledon*, *Dudleya*, *Crassula*, *Sedum*- en *Sempervivum*-soorten; het is te veel om alles op te noemen.

De meeste planten, zelfs *Cotyledons* en *Dudleya*, kunnen wel tegen een regenbuitje, deze laatste behielden hun fraaie witte kleur ondanks de vele plasregens, waarmee we de afgelopen zomer rijkelijk bedeed werden. Natuurlijk kan het voorkomen dat een plant door te veel vocht bezwijkt, maar dat gebeurt in de kas ook wel eens. Wanneer dat 's zomers gebeurt is het meestal een plant waar iets aan mankeerde. Uit het voorgaande heeft u ongetwijfeld begrepen, dat ik een enthousiast voorstander ben van het kweken in de buitenlucht van vele succulente planten, met uitzondering van planten uit zeer warme en vochtig warme tropische gebieden. Planten die 's zomers buiten hebben gestaan en die in 't begin van September weer naar de kas gaan, zijn beter gehard en zullen daardoor de winter beter doorkomen dan planten, die de hele zomer onder glas hebben gestaan. Ik haal de planten liefst op een zonnige dag uit de grond; ik boen de potten schoon en verwijder het bovenste laagje grond, want dit vergemakkelijkt het water geven. Dan laat ik de planten eerst op een zonnig plekje nog wat opdrogen alvorens ze op hun winterplaats worden gezet. In de kas stook ik nooit voordat het vriest, 8—10 gr. C. is voldoende.

Ik hoop dat mijn ervaringen van nut mogen zijn, voornamelijk voor minder ervaren liefhebbers. Ik heb beginners wel eens horen zeggen, dat zij te weinig voorlichting krijgen, maar dat is meestal eigen schuld. Zij die in een stad wonen, waar een afdeling bestaat, kunnen van alle ervaren liefhebbers elke gewenste voorlichting krijgen, en voor alle andere Succulentaleden bestaat de vragenrubriek, waarvan veel te weinig gebruik wordt gemaakt, want van het antwoord kunnen anderen ook profijt trekken.

Amsterdam.

J. C. M. de Mortier.

Entstammen.

Over dit onderwerp is in de literatuur zoveel te vinden, dat men er bijna niet toe komen kan er nog eens over te schrijven; dat ik dit nu toch doe is op verzoek van enkele leden die mij bezochten.

De meeste kwekers en liefhebbers leggen na het verrichten van een enting de overgebleven top van de onderstam ergens neer om de gemaakte wond te laten drogen, voordat de stam opnieuw ter beworteling in een pot of bak geplant wordt. Velen laten de stam zolang liggen tot zich, eventueel door toepassing van een of ander bewortelingshormoon, wortelpunten gaan vertonen. Deze komen echter dan aan de kant van de onderstam te voorschijn, die op de plank ligt. Een dergelijke beworteling is minder gewenst, omdat zij te eenzijdig is waardoor de onderstam minder stevig staat en zich minder goed ontwikkelt.

In Duitsland schreef de bekende en zeer deskundige voorzitter van de D.K.G. onlangs over dit probleem. Bij voorkeur snijdt hij de onderstam onderaan als een potlood bij zodat de kern als een punt uitsteekt. Dergelijke stukken zet hij dan recht op, waardoor de wortels ontstaan rond de kern van de plant.

Zelf ga ik als volgt te werk, eventueel met of zonder gebruik van groeihormonen. De vers afgesneden top leg ik hoogstens 1 à 2 dagen, afhankelijk van het weer, op zijn kant, om een droge snijwond te krijgen en de vorming van het callus te bevorderen. Daarna zet ik deze stukken recht overeind in een lege zaaipan. Na enige tijd, afhankelijk van de soort onderstam, vormen zich de wortelpunten vrijwel zonder uitzondering direct rond de kern en geven zodoende een prachtig gezond wortelstel, dat de later op deze stammen te enten planten zeer ten goede komt. Zodra zich deze wortelpunten vertonen, wordt de stam op de aarde van een gevulde zaaipan gezet, die bij voorkeur niet in de kas, maar buiten in de niet afgedekte platte bak wordt geplaatst. De groei is dan langzaam, maar de onderstam wordt op deze wijze zeer gezond en gehard, zodat hij veel meer waarborgen biedt voor de geënte plant, dan een in de warme kas verwikkelijkte stam.

Nog enkele aanwijzingen over het tijdstip waarop de onderstammen bij voorkeur gebruikt moeten worden. Dit ligt in het algemeen tussen Mei en September. Een goede onderstam behoort altijd in volle groei en hard te zijn. Zó hard dat hij bij het doorsnijden een knappend geluid geeft. Men behoort zich te voren van de hardheid te overtuigen door met de vingers, of, voor hen die bang zijn voor de dorens, met een houtje op de stam te drukken.

In de maand Mei zijn de meeste stammen uit de kas voldoende hard en geschikt om te enten. De niet in die maand gebruikte stammen breng ik altijd naar buiten in de open platte bak, waar zij, telkens gedrenkt door de regen, prachtig hard blijven en tot September geschikt zijn voor entingen. Zij die niet over een platte bak beschikken, kunnen deze stammen gewoon buiten op de vensterbank of in een bakje op het balkon zetten, als ze maar niet verslappen in een warme kas.

Uit 't vorenstaande blijkt wel, dat ik beslist een tegenstander ben van beworteling van onderstammen in turfmoed of met kunstmatige bodemwarmte.

Hamersveld, (Utr.)

A. F. H. Buining.

Nogmaals: Het verpotten van zware planten.

Mej. v. d. Thoor n schrijft:

De methode van Mevr. Wurtz lijkt heel practisch als men zonder hulp grote gedoornde planten moet verpotten. Kan men hulp krijgen dan luidt mijn recept: Wikkel de plant eerst in vloei papier en leg dan een dikke laag papierwol om de plant, zonder vloei papier zullen er te veel papiersnippers tussen de dorens blijven zitten. Neem nog een paar extra proppen papierwol in de handen en licht dan de plant op. De hulp moet de pot loskloppen, hetgeen, wanneer het verpotten noodzakelijk is, en de wortels zich aan de wand van de pot hebben vastgezet, meestal een kapot geklopte pot tengevolge

heeft. Het oppotten geeft geen bijzondere moeilijkheden, alleen maar enkele prikken in de vingers als men de aarde aandrukt, men kan wel beginnen met een stokje of een latje maar aan het eind moeten de vingers er toch aan te pas komen.

We hebben zo vlug en goed een grote Grusonii verpot, omtrek 96 cm., afkomstig uit de kwekerij van de heer Th. Jansen, een kleiner Grusonii, verschillende zwaar gedoornde Cerei, het grootste exemplaar is 60 cm hoog en een Aloe Peglerae, een plant die scherpe kromme dorens bezit, ook aan de onderzijde van de bladeren en die men gemakkelijker beschadigen kan dan een cactus. Een flinke hoeveelheid papierwol voorkomt beschadigingen, niet alleen aan de planten, doch ook aan de handen.

Ervaringen van Liefhebbers.

IETS OVER HET ZAAIEN VAN CEREUS FLAGELLIFORMIS.

Dat planten zaden vormen, hetzij weinig of overvloedig om de soort in stand te houden, is algemeen bekend, maar dat bij een plant bevruchting plaats zou hebben en daarna zaadvorming terwijl de zaden niet tot ontkieming zouden kunnen komen vind ik wel enigszins vreemd.

Toen ik las, ik meen in Succulenta dat *Cereus flagelliformis* wel zaad vormt, doch dat deze zaden niet tot ontkieming kunnen komen, besloot ik dit eens te onderzoeken.

In 1948 waren mijn planten rood van de vele bloemen. Door een bloem van de ene plant in aanraking te brengen met die van een andere, werd kruisbestuiving tot stand gebracht.

Wat was het resultaat? In de zomer droegen twee planten elk een zaadbes, die ik aan de planten heb gelaten tot voorjaar 1950. Ondanks de minder gunstige omstandigheden in de winter bleven de vruchten gezond.

In het voorjaar bleek, dat de ene zaad-doos geen enkel zaadje bevatte en de andere 15. Dit zaad heb ik op 14 April j.l. gezaaid; de koude dagen die volgden waren ongunstig, doch het zaad ontkiemde. Er kwamen eerst drie plantjes boven de grond, later is het aantal gestegen tot zeven; de plantjes groeien goed, één is tweekoppig.

Dit jaar bloeide mijn flagelliformisplant weer rijk. Eén stengel bloeide eindstandig, zodat de bloem recht naar beneden hangt. Het eigenaardige is, dat niet te zien is, waar de stengel ophoudt en de bloem begint; het groen van de stengel gaat geleidelijk over in het rood van de bloembuis.

J. Schroevers.

Hebt u in de zomer of dit najaar last van wolluis gehad, verwijder dan nu van uw planten alle resten van bloemen of vruchten, want deze vormen geliefkoosde schuilplaatsen voor wolluis.

Jonge zaailingen, zoals Mammillaria-zaailingen van 3 of 4 jaar vormen vaak knoppen, die het niet tot bloemen brengen, verwijder deze resten ook en kijk de aarde rondom de planten, als daarin veel stukjes onverteerd blad voorkomen, goed na.

Denkt u, dat u alles goed hebt schoon-gemaakt, neem dan de parathionspuit en bespuit uw planten stuk voor stuk zo krachtig mogelijk en van alle kanten. Na een paar dagen spuit u de planten even krachtig met lauwwater af. Tien tegen één, dat er dan bij oude Rebutia's, Lobivia's, bij zodevormende of uitstoelende cactussen nog wolluis te voorschijn komt. Laat de planten in de zon of desnoods bij de kachel opdrogen en zet ze, zo mogelijk van vreemde smetten vrij, weer op hun plaats.

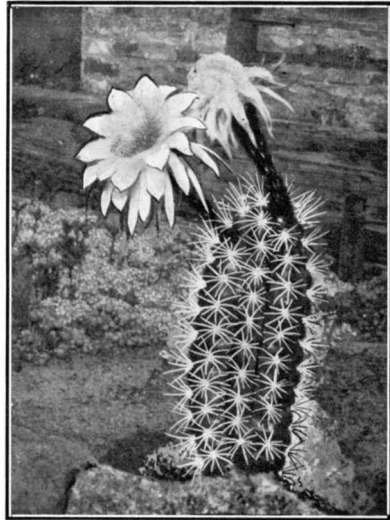
J. J. E. v. d. Thoorn.

TRICHOCEREUS CANDICANS.

De meeste cactusliefhebbers hebben wel een *Trichocereus candicans* (Gill.) Br. et R. in hun bezit of in hun bezit gehad; de oudere leden hebben de plant nog onder de naam *Echinopsis candicans* gekweekt. De plant is royaal met het geven van stekken en als de eigenaar dan op zijn beurt ook weer royaal is, komt zulk een plant in de meeste verzamelingen voor. Daar het contact met Amerikaanse liefhebbers groter is geworden, konden onze leden verleden jaar ook uit zaad *Trichocereus candicans* kweken.

Al is een mooie *candicans* geen zeldzaamheid, een bloeiende *candicans* is dat wel. De Heer W. Kamp te Zwollerkerspel was zo gelukkig zijn plant deze zomer in bloei te hebben.

De plant was van stek gekweekt en is nu negen jaar oud, 37 cm hoog en 14 cm breed. Ze bracht twee prachtige witte bloemen tot ontplooiing met een middel-lijn van 21 cm; de keel was lichtgroen,

Trichocereus candicans (foto: Wurtz)

de meeldraden geel en de stamper die vrij ver boven de meeldraden uitsteekt is groenachtig geel gekleurd.

Men beweert wel eens, dat als een zeldzaam bloeiende plant verpot is, dat ze dan dat zelfde jaar niet bloeit. Deze *candicans* was echter dit voorjaar verpot. De Heer Kamp bezit twee exemplaren van *Trichocereus candicans*, de ene plant heeft licht gele doorns en de andere heeft veel donkerder doorns die bovendien veel forser zijn. De plant met lichte doorns heeft gebloeid.

W. Wurtz.

Van de redactie.

J. B. LINDEYER †

Tot ons leedwezen vermelden wij, dat te 's-Gravenhage is overleden ons zeer geacht lid, de Heer J. B. Lindeyer.

Hij was een degelijk kenner en een goed kweker van succulente planten. Hij ging altijd kalm zijn weg, maar als het te pas kwam, kon hij de mooiste planten tonen en dat, terwijl zijn cactussen 's winters onder ongunstige omstandigheden in huis moesten worden opgeborgen.

Hij verdiepte zich gaarne in de levenswijze van de planten, leermiddelen zijn tegenwoordig zo gemakkelijk te bekomen, dat niemand onwetend behoeft te blijven als hij dat zelf niet verkiest, heeft hij eens geschreven. Hij hield niet van schermen, zet uw planten in de zon was zijn leuze.

Een artikel van zijn hand in Succulenta 1936 getiteld: „Cultuur in den ongeschermden platten bak” heeft nu na 14 jaar nog niets van zijn waarde verloren. Met onze vriend Lindeyer is een lid van de oude Haagse liefhebbersgarde heengegaan. J. J. E. v. d. Thoorn.

* * *

Van het standaardwerk „The Aloes of South Africa” door G. W. Reynolds, waarvan wij in Succ. 1950 nr. 4 een speciale editie, beperkt tot 500 exemplaren, annonceerden, verschijnt in December een goedkopere uitgave à £ 3/13/6, met extra verpakings- en portokosten groot 3/6 d. De auteur heeft persoonlijk 'n belangrijk bedrag in de kosten van deze uitgave bijgedragen. Het tweedeilge werk bevat in de inleidende hoofdstukken vele uitvoerige, historische gegevens. Zelden of nooit is een werk verschenen, dat foto's bevatte van elke soort van een plantengeslacht zoals die op de oorspronkelijke vindplaatsen voorkomt; 77 grote gekleurde platen tonen de planten zoals ze in de natuur groeien en bloeien.

Uitgave: The Trustees, The Aloes of South Africa Book Fund, Box 2097, Johannesburg, S. Afr.; ook te bestellen bij de erkende boekhandel in ons land. Voor een gezamenlijke bestelling, waarbij tevens reductie van prijs wordt verleend, wende men zich tot de redactie van dit blad.

* * *

Foto's (briefkaartformaat) van de groep deelnemers aan het congres op de Grasheuvel kunnen à 50 ct. per stuk worden besteld bij de redacteur; bij bestelling verschuldigd bedrag aan postzegels in te sluiten.

* * *

Naar het zich laat aanzien en voor zover wij nu reeds in verband met de ons toegezegde kopy kunnen beoordelen, belooft

ons orgaan het komende jaar niet alleen op peil te blijven, doch zal het in het belang van alle leden dit peil nog kunnen opvoeren.

Bestuursmededelingen

Leden, die hun lidmaatschap niet wensen te verlengen, worden, om moeilijkheden te voorkomen, er aan herinnerd, dat het lidmaatschap moet worden opgezegd vóór 1 December aan het secretariaat of aan het bestuur van de afdeling. (Art. 7. Huish. Reglement).

Afdelingssecretarissen worden vriendelijk verzocht aan het einde van het jaar, het secretariaat te willen toezenden, een ledenlijst der afdeling en een verslag der werkzaamheden in het afgelopen jaar.

SECRETARESSE.

VERENIGINGSINSIGNE.

Het verenigingsinsigne wordt toegezonden na ontvangst van een bedrag van f 1.00 per postwissel of storting op giro-rekening no. 551220 ten name van Mevr. J. Grullemans-van Berghem, Hereweg 19, Lisse. Verzoeken mede te delen op het stortingsbewijs of men een steekspeld of reversknoop ontvangen wil. De brochures zijn uitverkocht!

NIEUWJAARSWENSEN.

Ten behoeve van onze lezers die er prijs op stellen hun cactusvrienden ditmaal eens in het tijdschrift bij de jaarswisseling elkander veel heil en zegen toe te wensen, bestaat er gelegenheid tegen een bedrag van slechts f 1.— uw vrienden en bekenden uw heilwensen kenbaar te maken in onderstaande modellen.

JAN CACTUS

Opuntialaan 432 — Lithopsstad
wenst alle vrienden een gelukkig 1951.

PIETER HASELBERGII

Graesneristraat, 10 — Rebutiadorp.
P.F.

Het kost U slechts één gulden. Niet veel! Maar wist U, dat die gulden later weer omgezet wordt in een prachtige afbeelding in ons tijdschrift? Want het batig saldo komt ten goede aan het Clichéfonds. Geeft Uw advertentie dus tijdig op bij Mej. v. d. Thoorn, de Ruwent, Elburgerweg 57, Apeldoorn of bij H. v. d. Velde, Hofwijkstraat 17, den Haag.

Wij zorgen ervoor dat Uw kennissen tijdig op de hoogte worden gesteld van uw goede wensen door in de eerste week van Januari 1951 te verschijnen.

Flinke sortering

Cactussen en andere Vetplanten

bij **W. J. van Kempen**

Driehuizerweg 327, Brakkestein, Nijmegen, Tel. 23377, Giro 547230

BEGROTING 1950.

Ontvangsten:		Uitgaven:	
Saldo 1949	f 683,—	Drukkosten Succulenta	f 1900,—
Contributies	„ 2000,—	Gewone drukkosten	„ 75,—
Oude jaargangen	„ 60,—	Onkosten bestuur	„ 150,—
Advertenties	„ 100,—	Onkosten Bibliotheek	„ 100,—
Buitenl. tijdschriften	„ 50,—	Vergaderkosten	„ 50,—
Verkoop insignes	„ 50,—	Insignes	„ 150,—
		Saldo 31 Dec. 1950	„ 518,—
	f 2943,—		f 2943,—

NIEUWE LEDEN :

- J. J. van Dorp, van Goghstraat 108, Den Haag.
J. Marnier Lapostolle, Boulevard Haussmann 91, Paris.
D. Bonouvrier, Adr. van Bergenstraat 109, Utrecht.
W. S. Vreeling, Nes 66, Amsterdam-C.
E. Willemsen, Hazelaarweg 9, Hengelo.
C. G. Dirksen, Prins Bernardlaan 58, Soestdijk.
Mevr. Vroom, Lindenstraat 19, Haarlem.
A. F. Groen, Hoefkade 677, Den Haag.
Mej. W. Rot, Torneastraat 4, Zaandam.
J. Kroonenberg, Joos de Moorstraat 12 II, Amsterdam-W.
Mevr. C. Engel—Klerk, Hertzogstr. 22 rd, Haarlem.
D. Boeve, Wouwermanstr. 32, Deventer.
Mevr. G. Bomhof—Berns, Wijksheweg R 143, Terwolde bij Deventer.
J. Jonckbloedt, L. Herenstraat 22, Haarlem.
D. Martveldt, Rechtstraat 31, Wijk, bij Maastricht.
Mevr. R. Hummelman—Ierslot, Frans Halsstraat 110, Den Haag.
M. H. Orbon, Emmasingel 25, Weert L.
L. Noordijk, Middelstestraat 24, Weert L.
W. A. Luynenburg, Rijksstraatweg 42c, Duiwendrecht.
S. G. C. Löbker, Jac. Gorisstraat 79, Zaandam.
C. van Tilborg, Jac. Gorisstraat 79, Zaandam.

ADRESWIJZIGINGEN:

- J. van Aarst, thans Jasmijnplantsoen 24, Wageningen.
J. A. van Willigen, thans Edisonstraat 40, IJmuiden Oost.
J. A. Smith, thans Rijksstraatweg 806, Wassenaar.
W. J. van der Burggen, thans Bezuidenhoutseweg 257, Den Haag.
J. A. Schuurman, thans Gambir Timur 3, Djakarta, Indonesia.
K. Christijn, thans Montignystraat 104, Antwerpen.
W. A. de Graaff, thans Filips van Bourgondiëstraat 19, Schiedam.
L. C. Korevaar, thans Kramsvogellaan 6, Den Haag.
W. Pas, thans Vlierboomstraat 338, Den Haag.
S. R. P. R. Steltman, thans Lucas van Leijdenlaan 9, Heemstede.

Ruil- en Verkoop aanbiedingen

Ruilaanb. t.e.m. 10 regels voor leden-liefhebbers gratis
Overige annonces voor deze rubriek 30 ct per regel.

Aangeboden: overjarige zaailingen van Lithops kunjasensis, kuibisensis, bella, olivacea, Fransiscii, karamontana, Erniana, Peersii, aucampiae, fulviceps, Triebneri, Ophthalmophyllum Schlechteri, Titanopsis calcarea, Hugo Schlechteri, Conophytum Elishae, bilobum, Gibbaeum Heathii, Lapidaria Margaretae, Bijlia cana. In ruil voor ultrasucculenten of vetplanten. Mevr. R. Dallinga-Mahler, Calandstraat 54, Leiden.

import
export

Cactussen en andere Succulenten

telefoon 332556
postrekening 172446

F. Jansen Leyweg 24
's-Gravenhage, post Loosduinen

Succulenten

J. KROON
Cactuskweker

Kwekerij: Veurseweg 64-66 - Postadres: Donkiaan 17, Voorschoten.

ZAADVERKOOP

AANBIEDING TEN BATE VAN HET CLICHEFONDS.

1	<i>Argyroderma angustipetalum</i> . f	0,25	48	<i>Lithops Venteri</i>	f	0,40
2	" <i>aureum</i>	" 0,25	49	<i>Pleiospilos Bolusii</i>	"	0,25
3	" <i>Kleynhansii</i>	" 0,25	50	" <i>Herrei</i>	"	0,25
4	" <i>necopinum</i>	" 0,25	51	<i>Rinephyllum Broomii</i>	"	0,25
5	" <i>productum</i>	" 0,25	52	" <i>Muirii</i> *	"	0,25
6	" <i>roseum</i>	" 0,25	53	<i>Opuntia Engelmannii</i> *	"	0,25
7	" <i>Schuldtii</i>	" 0,25	54	" <i>linguiforme</i> *	"	0,30
8	<i>Bijlia cana</i>	" 0,25	55	" <i>Dillenii</i> *	"	0,30
9	<i>Dinteranthus microspermus</i> ..	" 0,25	56	<i>Etus Grusonii</i>	"	0,30
10	" <i>Pole Evansii</i> ..	" 0,25	57	<i>Melocactus species</i>	"	0,30
11	<i>Cheiridopsis carnea</i>	" 0,25	58	<i>Astrophytum myriostigma</i>		
12	<i>Conophytum bilobum</i>	" 0,25		var. <i>columnaris</i> ..	"	0,35
13	<i>Frithia pulchra</i>	" 0,25	59	<i>Astrophytum ornatum</i>		
14	<i>Gibbaeum petrense</i>	" 0,25		var. <i>Mirbellii</i> ..	"	0,35
15	" <i>pubescens</i>	" 0,25	60	<i>Astrophytum ornatum</i>		
16	" <i>Shandii</i>	" 0,25		var. <i>virens</i> ..	"	0,35
17	<i>Lapidaria Margaretae</i>	" 0,25	61	<i>Gymnocalycium multiflorum</i> .	"	0,30
18	<i>Lithops Aucampiae</i>	" 0,25	62	" <i>multiflorum</i>		
19	" <i>bella</i>	" 0,25		var. <i>parisiensis</i> ..	"	0,30
20	" <i>Bromfieldii</i>	" 0,25	63	" <i>gibbosum</i> ..	"	0,30
21	" <i>Comptonii</i>	" 0,25	64	" <i>platense</i> * ..	"	0,30
22	" <i>Dinteri</i>	" 0,25	65	<i>Parodia rubiflora</i>	"	0,30
23	" <i>Erniana</i>	" 0,25	66	" <i>aureispina</i>	"	0,30
24	" <i>Helmutii</i>	" 0,25	67	" <i>catamarcensis</i>	"	0,30
25	" <i>insularis</i>	" 0,25	68	<i>Lobivia Bruchii</i>	"	0,35
26	" <i>Julii pallida</i>	" 0,25	69	" <i>Binghamiana</i> *	"	0,30
27	" <i>Julii reticulata</i>	" 0,25	70	" <i>gemengd</i>	"	0,15
28	" <i>karasmontana</i>	" 0,25	71	<i>Mam. Guelzowiana</i>	"	0,35
29	" <i>karasmontana</i>		72	" <i>hidalgensis</i>	"	0,20
	var. <i>lateritia</i> ..	0,25	73	" <i>rhodantha</i>		
	(geel bedoordnd) ..	0,20		" <i>Droegeana</i> *	"	0,20
30	" <i>kuibisensis</i>	" 0,25	74	" <i>bocasana</i> *	"	0,20
31	" <i>Lerichiana</i>	" 0,25	75	<i>Notocactus floricomus</i>	"	0,25
32	" <i>Lesliei</i>	" 0,25	76	" <i>Ottonis</i>	"	0,25
33	" <i>marmorata</i> var.		77	" <i>Haselbergii</i>	"	0,25
	var. <i>umdausensis</i> ..	0,25	78	" <i>Leninghausii</i>	"	0,25
34	" <i>Marthae</i>		79	<i>Trichocereus Strausii</i>	"	0,30
	(syn. <i>inornata</i>) ..	0,25	80	" <i>Terscheckii</i>	"	0,30
35	" <i>mickbergensis</i>	" 0,25	81	<i>Pilocereus alensis</i>	"	0,30
36	" <i>olivacea</i>	" 0,25	82	<i>Rebutia minuscula</i>	"	0,15
37	" <i>opalina</i>	" 0,25	83	" <i>xanthocarpa</i> var.		
38	" <i>Otzeniana</i>	" 0,25		var. <i>salmonea</i> ..	"	0,20
39	" <i>Peersii</i>	" 0,25	85	<i>Echinocereus Engelmannii</i> ..	"	0,35
40	" <i>pulmonuncula</i>	" 0,25	86	" <i>scopulorum</i>	"	0,35
41	" <i>pseudotruncatella</i>	" 0,25	87	" <i>Websterianus</i>	"	0,35
42	" <i>rugosa</i>	" 0,25	88	" <i>Fendleri</i>	"	0,35
43	" <i>salicola</i>	" 0,25				
44	" <i>summitatum</i>	" 0,25				
45	" <i>terricolor</i>	" 0,25				
46	" <i>Triebneri</i>	" 0,25				
47	" <i>Van Zijllii</i>	" 0,25				

Van de met * gemerkte zaden is de voorraad gering.

De pakjes bevatten minstens 30 Mesem- of 20 Cactuszaden. Toezending volgt na ontvangst van het verschuldigde bedrag vermeerderd met f 0,15 voor verzendkosten. Verzoeken het bedrag over te maken per postwissel of door overschrijving of storting op postgirorekening 398972 ten name van Mej. J. J. E. van den Thoorn te Apeldoorn. Brieven betreffende de zaadverkoop richten aan Mej. J. J. E. van den Thoorn, Elburgerweg 57, Apeldoorn.